

12 iyun 1992-ci il - həmin gün Xocavənd , Ağdərə, Goranboy, Əsgəran, Ağdam, Füzuli istiqamətində ordumuz düşməne qarşı əks hücum - Ağdərə əməliyyatına başladı.

Ağdamda yerləşən batalyonlar da bu döyüşə səfərbər oldu. Məsuliyyət böyük idi. Geniş miqyaslı bir hərbi əməliyyata start verilmişdi. Əslində bu gün soyuq başla, iti məntiqə düşüncə, o illərdə baş verən bütün əməliyyatları, kəşfiyyatları , döyüşləri analiz edərkən, aydınca görürsən ki, bir tərəfdə canını vətənə qurban verməyə hazır minlərlə oğul durub, digər tərəfdə düşmən! Yox, mən xalqımıza qarşı qanlı müharibə aparan erməni-rus hərbi birləşmələrini nəzərdə tutmuram.

ki? Allahverdi Bağirovla birgə onun sürücüsü Əmir Mirzəyev və Nizami Şükürov adlı həkim də şəhid olmuşdu. Təəssüf ki, düşmənin planı işlədi.

O dövr üçün ağır zərbə, böyük itki idi. Amma ordu özünü vətən xatirinə toparlaya bildi, ordu irəliləyirdi, ordu məqsədinə çatmaq üçün canını heçə sayıb düşmən üstünə gedirdi.

Erməni-rus birləşmələrindən güc alan xain əllər, satqınlar növbəti dəfə təlaşa düşdülər. Ağalarının əmrini yerinə yetirmək , onlara ikinci böyük zərbəni vurmaq, ordunu dayandırmaq lazım idi. Düşmən oxları 836 sayılı Ağdam özünü müdafiə alayı komandiri polkovnik-leytenant Şirin Mirzəyevi göstərirdi.

erməni silahlılarının mərkəzi qərargahı olan Ballıqaya-Kiçan mövqeyinə daxil oldu.

Lakin sağ və sol cinahlarımızdakı digər hərbi hissələr baş plana uyğun olaraq irəliləyə bilmədiyindən batalyonumuzun mühasirədə qalmaq təhlükəsi var idi. Neçə gün ac-susuz yuxarıdan əmr gözləyirdik. "Ratsia"ımızın batareyası da bitdiyindən artıq heç bir əlaqə yarada bilmirdik. Təxminən iyunun 16-da "Qız qəbrı" postunadək geri çəkilməyə məcbur olduq və orada ermənilərlə qarşılaşdıq. Mühasirə xeyli davam etdi. Düşmən tərəfdən üstümüzə iki vertolyot qalxdı. Ancaq Yeni Qaralar kəndindəki postumuzdan Ağa adlı bakılı balası vertolyotlardan birini "İqla" raketı ilə burdu. Bun-

düşmüşdü. Tez özümü ora çatdırdım. Birinci Şirin Mirzəyəvə tərəf qaçdım. Qan aparır, rabitə cihazı da əlində, sifəti də his içində...

Bax beləcə döyüş nöqtəsindən aralıda dümdüz yolun tam ortasında komandirin UAZ-469 avtomobili müəmmalı şəkildə "tank üçün minə"ya tuş gəldi.

Müəmma dolu ikinci zərbə, ikinci ən ağır itki...

836 sayılı alayın yaradıcısı və komandiri Şirin Mirzəyevin, 708 sayılı briqadanın tank komandiri baş leytenant Qahir Hüseynovun, 836 sayılı alayın kəşfiyyat dəstəsinin (xüsusi təyinatlı hücum dəstəsinin) komandiri leytenant

Ağdərə əməliyyatında müəmmalar: İki böyük sərkərdənin şəhadəti - 33

Onlardan da güclü, onlardan da qatı düşmənimizdən danışaram! Gözə görünməyən, adı hallanmayan, əli igidlərimizin qanına batmış, vətənimizi düşməne ucuz qaimətə satan, içimizdəki xainlərdən danışaram.

12 iyun döyüş əmri verildi. "Vətən oğulları" batalyonunun komandiri Allahverdi Bağirov batalyonu ilə birgə döyüşə atıldı. Amma...

Hələ 1992-ci ilin yanvarında Allahverdi Bağirovun komandirlik etdiyi tabor Naxçıvanlı kəndində işğalçıların bütün canlı qüvvə və texnikasını darmadağın edib, 150 döyüşçü ilə Əsgəran qalasına qədər irəliləmişdi, Pircamal kəndindəki bütün yüksəklikləri tutmuşdu, Kətük kəndi ilə üzbəüz mövqe qurmuşdu. Bu əməliyyatın başa çatması və erməni bayraqlarını Azərbaycan bayraqları ilə əvəz etmək üçün Allahverdi Bağirovun döyüşçülərinə cəmi iki saat lazım olmuşdu. Uğurlu əməliyyata görə Allahverdi Bağirov "General Məhəmməd Əsədov" mükafatına layiq görülmüşdü.

Ağdərə əməliyyatındakı fəaliyyət batalyonun ən böyük hərbi uğuru oldu. Beləki, 1992-ci il 12 iyununda Aranzəmin kəndi üzrə döyüşlərdə onun dəstəsi 100 nəfər erməni əsgərini məhv etdi və 10 düşmən əsgərini əsir götürdü.

Bax yuxarıda bəhs etdiyim içimizdəki satılmışlar, o xain əllər bu uğurun davamını görmək istəmədilər. Bir Allahverdi Bağirovu məhv etməklə, yüzlərlə, minlərlə döyüşçünü başsız qoymaq, həvəslə qoşulduqları bu əməliyyatdan əl-qollarını soyutmaq üçün planlarını həyata keçirdilər.

Komandir Bağirov hələ yanvar ayında ermənidən-rusdan təmizlənmiş Naxçıvanlı kəndindən Ağdərəyə geri qayıdarkən yolda minaya düşərək şəhid oldu. Heç o vaxt maraqlanan da olmadı ki, axı bir komandir döyüşün qızgın çağında təcili iş üçün geri, Ağdərəyə niyə çağrılınsın

Dəfələrlə Qarabağ müharibəsi qazisi, jurnalist Rey Kərimoğlu bu mövzu ilə bağlı müzakirəmiz olub. Aradan 33 il keçməsinə baxmayaraq o döyüşdə iştirak edən bütün döyüşçülər kimi Kərimoğlunun da yaddaşında o günlər olduğu kimi qalır: "Bizim batalyonun heyətinin qarşısına məqsəd qoyulmuşdu ki, 12 iyun axşamına qədər Sırxavənd, Yeni Qaralar, Bəşirlər, Kiçan istiqamətində hücum keçməli və Kiçan kəndində yerləşməliyik.

İyunun 12-si gündüz saat təxminən 13-14 radələrində biz Xaçın çayının yatağı boyu üzə Kiçan istiqamətində mövqe tutub dayanmışdıq. Artilleriya bizim kəşfiyyat dəstəsinin verdiyi koordinatlar üzrə atəş açmağa başladı... Və biz çayın sol tərəfinə keçib, Ballıqaya-Kiçan istiqamətində irəliləməyə başladırıq.

Bizim qəfil hücumumuz, irəliləməyimiz düşməni çaşbaş salmışdı. Çaşbaşlıqları keçəndən sonra ciddi müqavimət göstərməyə başladılar. Amma bizimkilər bütün hücumları dəf edib irəliləyirdilər. İyunun 12-si artıq saat 4-5 radələrində batalyonumuz Sırxavənd, Qaralar, Bəşirlər kəndlərini və bir neçə strateji yüksəkliyi azad etdi. Axşam saat 8 radələrində isə artıq

dan sonra biz ruhanlıb, Xankəndi istiqamətində hücum keçdik və mühasirəni yara bildik...

Tam məsuliyyətimlə deyirəm ki, erməni tərəfinin itkisi bizdən ən azı iki dəfə çox olurdu. Təəssüf ki, Şirin Mirzəyevin gözənilmədən minaya düşərək, həlak olması bu əməliyyatı yarımçıq qoydu.

1992-ci il 18 iyun... Bax o dəhşətli günün şahidi, 836 sayılı alayın kəşfiyyat bölük komandirinin müavini Rafiq Kərimovla da müzakirə etmişik.

Kərimov deyirdi ki, Kiçanda ağır itkilər verib geri çəkilmədik: " İyunun 18-də Qaralar tərəfdəki postdan irəliləyən tankların yanına gəldirdi.

Bir gün öncə düşmən arxasına getmiş kəşfiyyatçılarla rabitə ilə əlaqə saxlamaq istədi, amma alınmadı. Rabitə əlaqəsi kəsildi. Dedi ki, bir azdan yenə əlaqə saxlamağa cəhd edəcək. Maşına minib getdi. Mən də minmək istəyirdim, yer olmadı deyərək, qoymadı. Amma yəznəm Yavər Babayev, Şirin Mirzəyevin yaxın qohumları Mübariz, Araz və tankçıların komandiri onunla birgə maşına oturdular. Amma...(Bir anlıq susur) Amma bir də gördüm ki, maşın göyə uçdu. Minaya

Yavər Babayevin, Mübariz və Araz Mirzəyevin (Hər ikisi Şirin Mirzəyev nəslinin nümayəndəsidir) şəhid oldu.

Mənbələr bildirir ki, 18 iyun, 1992-ci il tarixində Dağlıq Qarabağdakı erməni rejimi fəvqəladə vəziyyət elan etdi. 15 avqustda isə erməni rejimi müdafiə nazirliyi yaradır. Nazirliyə ilk dövrlər Robert Köçeryan, sonradan isə Serj Sarqsyan rəhbərlik etmişdir. Özünü müstəqil elan etmiş DQR-də qismən səfərbərlik çağırışı elan edildi, əvvəllər hərbi xidmətdə olmuş 18-40 yaşlı əsgər və çavuşlar döyüşlərə cəlb edildi. Yeni çağırışçılarla birlikdə onların sayı 15.000-ə çatırdı. Hərbi islahatlar sürətlə keçirilməsi nəticəsində könüllü erməni dəstələri vahid komandanlıq altında döyüş vəziyyətinə gətirildi və nəticədə Dağlıq Qarabağ Müdafiə Ordusu (DQMO) yaradıldı.

Rus generalı Lev Ruxlovun sözlərinə görə, Rusiya Mozdokdakı hərbi bazasından döyüş bölgəsinə gətirdiyi T-72 tankları və 50 ədəd BMP-2 hərbi döyüş texnikası ilə ermənilərə kifayət qədər güclü dəstək vermişdir. Hərbi sursatların əksəriyyəti Antonov An-124 yük təyyarəsi vasitəsilə Dağlıq Qarabağa daşınırdı.

Bu isə DQR-də itirilmiş torpaqların geri qaytarmaq üçün zəmin yaratdı.

Rusiyanın müdaxiləsindən sonra böyük itkilər vardı. 9 iyun 1992-ci ildə prezident Əbülfəz Elçibəyin birtərəfli qaydada 30 günlük atəşkəs elan etməsi ilə dayandırıldı.

33 il ruhumuzdan, qəlbi-mizdən silinməyən açılar məhz 1992-ci ilin isti iyun günlərində yaşadıq: Ağdərəni, Allahverdi Bağirovu, Şirin Mirzəyevi və minlərlə igidi itirdiyimiz , çarəsiz qaldığımız o günləri unutmaq böyük qəbahətdir! UNUTMAYAQ! Düşmənlərimizin çox və böyük olduğunu da UNUTMAYAQ!